

KOLOZSVÁRI FRISS UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik mindennap, ünneputánvaló naponis.

Felelős szerkesztő: Dr. ÓVÁRI ELEMÉR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Egyetem-utca 6. szám. Telefonszám: 379.

Világforradalom.

Kolozsvár, jul. 28.

Forongás, zavar, zenebona, összevisszaság az egész világon. Ez a forrongás, ez a nagy nyugtalanság már a keletázsiai nagy és rettenetes háboru kitörése előtt nyilvánult az egész világon. Sokan hajlandók voltak ezt a hosszú békének tulajdonítani, mely tényleg és valóságban rosszabb volt a legvéresebb és legszörnyűbb háborúnál. A népeknek nem a vérét, hanem a verejtékét csapolta, itta a militarizmus. Az arzenálok tele voltak fegyverekkel, a melyeket újakkal cseréltek föl, amikor megrozsdásodtak. A népek munkájának produktivitását kimerítette az örökös fegyverkezés. Minden munkát a fegyverkovácsolás nyelte el. Senki sem tudta, miért dolgozik, csak azt tudta, hogy dolgoznia kell.

Amikor a fejedelmek találkoztak, mindig poharat ürítettek a világbékére, a melyért garanciát látszóttak vállalni. A népek nem tudták megérteni, hogy mi nekik áldozzák verejtéküket az örökös fegyverkezésre, ha csak annak nem, hogy a fejedelmek minél jobban parádézhassanak. S az egész világon így volt ez, még a demokratikus köztársasági államokban is, ahol a kormányok lépést akartak tartani a többi országok fegyverkezésével.

Minden faktor csak a békéről, a béke szükségességéről beszélt; egyetlen faktor sem említette a leszerelést, a fegyverek letételét, ami az általános megnyugtató eredményezte volna. A mostani nagy

nyugtalanság, mely most forradalmi láz alakjában nyilvánul, akkor keletkezett és vert gyökeret. A hatalom letéteményesei akkor nem is sejtették, hogy az éles kardok és öldöklő fegyverek, amelyeket oly nagy buzgalommal készítették és gyűjtöttek, valamikor ellenük fordulhatnak.

A háboru kitört. Egy nagyobb keletázsiai országban és egy abszolutisztikus európai birodalomban a fegyverek használatba kerültek. Oroszország lett a vesztes fél. Most látszik csak igazán, hogy Oroszország lidérenyomás gyanánt nehezedett lomha testével az európai népekre. Mert ime, hogy a nagy muszka birodalom megalázva hever a porban, népek mintegy varázsütésre ébredezni kezdenek. A népek öntudatra jutnak s ez elsősorban nagyarányu mozgásban nyilvánul meg.

Majdnem minden országban — talán az egy Angolország kivételével — a mozgalom antidinasztikus jellegű. Angolországban azért nem ilyen, mert a népek igazi szabadságnak örvendenek; a parlamentarizmus ott igazi és nem a szabadság elnyomására vagy meghamisítására irányul.

A többi országokban a mozgalom a régi hatalmi rendszer igen nagy veszedelmét jelenti. Norvégországban fölmondtak a királynak, mert a népképviselőt belátta, hogy a király és haza fogalma — mint Björnsterne kimutatta — ott már nem fedte egymást. Oroszországban a forradalmi láz csak most van igazán alakulóban és növekedőben. A despotikus

hatalom még tapossa a tömegeket; vérfürdőket rendez és a bakóknak nagy munkát ad; de ez csak arra alkalmas, hogy vértanukat szállítson a forradalmi eszmének s ezzel a propagandát még nagyobbá tegye.

Németországban csak úgy mint francia és angol területen a szociáldemokrácia hihetetlen arányokat öltött. Magyarországon a népképviselő és a király között óriási differenciák vannak és az ország valósággal lángokban áll. Spanyolországban, Belgiumban, Olaszországban régóta lappang a forradalmi láz s Törökországban is csak most robbant fel egy bomba száz lépésnyire a szultán előtt s kicsi hiba, hogy a mindentható padisáht darabokra nem szaggatta. Ilyenformán forradalmi lázban ég — ugyszólván — az egész világ.

Mindezt közönséges nyelven, közönséges felfogás szerint revolúciónak nevezik s minden szimptomát ebbe a gyűjtő elnevezésbe foglalják. Pedig ha jól szemügyre vesszük és történelmi szempontok szerint itéljük meg, akkor látjuk, hogy nem is revolúció, hanem evolúció az egész.

A politikai válság.

(Express-tudósítás.)

A hatvanhetes pártok.

A levegő tele van tervekkel. Új alakulások lesznek, úgy mondják és írják. Mielőtt a különböző hírek bírálatába bocsátkoznánk, meg akarjuk állapítani, hogy mi igaz is van a dologban.

Egyelőre csak annyi igaz, hogy Bánffy és Andrassy között tárgyalások folytak az »Ujpart« és a disszidensek egyesülése tárgyában.

Ezek a tárgyalások eddig még nem eredményeztek semmit, de lehet, hogy később célhoz vezetnek.

Andrassy Gyula ugyanis felakarná támasztani a Deák-pártot, sőt az alakítandó pártnak ezt a nevet is akarná adni. Andrassy szeretné a 67-es ellenzéki elemeket egy pártban egyesíteni és módot nyújtani a szabadelvűpártból még kiváló hazafias elemeknek, hogy elfeladás nélkül valahová csatlakozzanak.

Ha tehát előbb vagy utóbb sikerül az »Ujpart«-ból, a néppártból, a disszidensekből és a szabadelvűpárt egy részéből új egységes 67-es pártot alakítani, ami végre is lehetséges, akkor ez az egységes párt is mindaddig bent fog maradni a koalícióban, míg a vezérférfiak által a király előtt is ismertetett program meg nem valósul. Szóval Andrassy, Bánffy, Darányi, Rakovszky akár a mostani pártkeretekben, akár új egységes párt keretében nem gondolnak arra, hogy előbb kormányalkításra megbízást vállaljanak, míg a koalíció programja meg nem valósul és legfelsőbb helyen egyebek mellett a magyar vezényleti nyelvet meg nem adják.

Aki felteszi a nevezettekről, hogy meg akarnák kerülni vagy be akarnák csapni a függetlenségi pártot, azt teszi fel róluk, hogy egyénileg is tisztességtelen emberek; már pedig ilyet róluk feltenni sem nem lehet, sem nem szabad.

A választási jog ügye.

A belügyminiszter aktuálisá tette az általános és titkos választói jog kérdését. A legnagyobb kérdést, amely a világot uralja, amely minden embert, aki él és dolgozik, egyformán érdekel. Nem az első eset, hogy a kormány egyik tagja, a belügyminiszter a választói jog kiterjesztésével foglalkozik. De a Kristóffy József hangja új hang és magyar minisztertől szokatlan hang, az ő ideája merész, szinte vakmerő. Bánffy Dezső és Perczel Dezső belügyminiszter korokban véresen és kegyetlenül irtották a szociálistákat, akik pedig egyebet sem akartak, csak hogy szóhoz jus-

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer:

tüdőbetegségeknel, légzőszervi hűtős bajainál, idült bronchitis, számarhurut és különösen lábbadozóknál, influenza után ajánltatik.

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. Kellemes szag és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4 kor-ért kapható. Figyeljünk, hogy minden üveg alatti céggel legyen ellátva:

F. HOFFMANN-LA ROCHE & Co. vegyészeti gyár Basel (Svájc.)

sanak, hogy bejuthassanak az alkotmány sáncába, hogy ahol az ország dolgát intézik, ahol a választó nép sorsáról döntenek, nekik is helyük és szavuk legyen, hogy a nép dolgaiban a nép küldöttjei is intézkedjenek. A békülékeny és alkudozó Széll Kálmán kormányralépése nyomban megváltoztatta a szociálistákkal szemben követett taktikát. A hatóságok kevésbé korlátozták gyülekezési szabadságukat s a tolonkocsit visszaadták régi hivatásának. Embernek nézték a munkást, ha szociálistának vallotta is magát. De már az általános választói jogról Széll Kálmán hallani sem akart.

— Ugrás volna a sötétbe! — mondotta, a mikor a képviselőházban ez iránt meginterpelláltak. A régi konzervatív uralom megrendülésétől tartott, de különösen attól, hogy a szociálisták, ha a képviselőházba kerülnek, meglazítanak a parlamentnek akkor még feltűnően loyális viszonyát a dinasztiahoz.

Ma más perspektíva tárul az ország politikáját intéző szemek elé. A belügyminiszter hangsúlyozta ugyan, hogy pusztán egyéni nézetét adta vissza, ámbar kétségtelen, hogy egyéni nézetét előzőleg megismertette minisztertársaival is, sőt a miniszterelnök révén a felséggel is. Ha tehát végül arra határozta el magát, hogy a kérdést beleviszi a harcba, a mely az ország mai többsége és a korona között folyik, nem a kabinet tudtán kívül történt, nem a beleegyezése nélkül s nem a felség hozzájárulásának biztos tudata nélkül történt.

Hány választó lesz!

— Ismétlem, — mondá Kristóffy — hogy részletekbe nem akarok menni, de azért közölhetek néhány adatot. Ha ugyanis minden husz éven felüli férfilakosnak megadjuk a választói jogot, akkor 5 millió választónk lesz. De, ha behozzuk az értelmi cenzust, ha minden szavazótól megkivánjuk az irni és olvasni tudást, ez a szám rögtön leszáll 2-8 millióra, legrosszabb esetben 3 millióra. És e 3 millió közt óriási túlsúlyban lesz a magyar elem, mert a nemzetiségi lakosság közt túlnyomó az analfabéta.

Ki lehet választó?

— Az én tervem az, hogy a választói jogosultságot csak az irni és olvasni tudáshoz kell kötni — nem pedig a magyar íráshoz és olvasáshoz. Ennek igen jó hatása lenne a nemzetiségekre és a magyar elem túlsúlyát nem rontaná le.

Kovács Gyula emlékezete.

A színészek kegyelele.

Kolozsvár, jul. 28.

A nagy színész, kinek halálát méltó volt művészi nagyságához,

öt esztendeje nyugszik a kolozsvári temetőben. Művészete szépségeinél csak halála volt szebb, magasztosabb.

Halála óta már öt év telt el, de a kegyelet mindig ott virraszt hamvai feletti. Nem mult el egy évforduló sem, hogy ne rakta volna le a kegyelet a maga adóját.

Az idén is megjelenik a szin-társulat a nagy művész sirjánál s július 30-án délelőtt fél 11 órakor ünnepélyt rendez a köztemetőben.

Az színház igazgatósága a következő értesítést adta ki az ünnepélyről.

Szinművészetünk halhatatlan alakjának, E. Kovács Gyulának halála évfordulóját kegyeletes ünnepséggel fogja megülni a kolozsvári Orsz. Nemzeti Színház személynete.

Az előkészületek, melyeknek élén Janovics dr. igazgató áll, napok óta folynak, hogy minél impozánsabb s minél emlékeztetősebb legyen az ünnep. Vasárnap, e hó 30-án d. e. fél 11 órakor testületileg gyászszó alatt vonul ki a színház egész személyzete a Nyári Színháztól a temetőbe, hol egyik elsőrendű cigányzenekarunk a Kovács Gyula dalaiból fog játszani, majd Janovics Jenő dr. igazgató mond emlékbeszédet, elhelyezve a siron a Nemzeti Színház koszoruját, ezután Sebestyén Géza, Kovács Gyula egy költeményét szavalja el s végül a színház egész személyzete gyászdalokat fog énekelni.

A kőművesek bojkottja.

Munkabeszüntetés a kórház-építésnél.

(Saját tudósítónktól.)

A tavaszi nagy kőművessztrájkot folytonosan követik az apróbb bojkottok, melyeket a munkások a kivívott munkarendjük és szervezetük megvédelméért érdeklődésben rendeznek.

Tegnap reggel a Reményik cég vállalatához tartozó új kórház építésnél tört ki a bojkott. A munkabeszüntetésnek oka az volt, hogy a cég egyik pallérja, egy Hantz Ferenc elzülött, szervezetlen munkást alkalmazott az építkezésnél, aki a tavaszi sztrájk alkalmával vétett az összesség érdekei ellen.

Reggel hat órakor, midőn Hantz alkalmaztatásának híre elterjedt, a munkások elhatározták, hogy a sztrájktróréval nem fognak egy helyt dolgozni.

Amidőn Hantz megjelent a munkán, az összes munkások letették a munka-szerszámokat s az épület bizalmi férfia kijelentette a pallérnak, hogy mindaddig, míg Hantz Ferenc az épületen dolgozik, nem veszik fel a munkát.

A pallér kitérő válaszára az összes munkások, számszerint huszonnégyen, ott hagyták az épületet s bejelentették a bojkottot Rác Józsefnél, a szakszervezet elnökénél s kérték, hogy vegye kezébe az ügyüket.

Rác József kezébe vette az ügyet s valószínűleg már holnap vége is lesz a sztrájknak.

A revolveres szobafestő-mester.

Aki lelövessel fenyegeti munkásait.

(Saját tudósítónktól.)

Kolozsvár minden iparának munkásai között nagy mértékben elterjedt a szervezkedési mozgalom. A munkások mindenképpen be akarják vinni társaikat a szervezetbe, s ha másként nem, bojkott utján kényszerítik a beiratkozásra a szervezetlen munkást.

Adorján János szobafestő-mesternél 7 szervezett és 1 szervezetlen munkás dolgozott. A szervezett munkások megjelentek Adorján előtt és kijelentették neki, hogy szervezetlen emberrel egy helyt nem dolgoznak. Együttal felszólította a mestert a munkások szónoka, Belinczky Miklós szobafestősegéd, hogy a munkarend szabályait tartsa meg.

A tisztességes felszólításra Adorján János azzal válaszolt, hogy revolverét mutogatva, megígérte mindenkinek, a ki szólni mer, hogy lelővi.

A munkások erre faképnél hagyták a revolveres mesterüket és ki-mondták a sztrájkot.

HIREK.

— Hát Kolozsvár hol marad? Katonai körökből, kerülő uton, értesülünk róla, hogy Szeged városa már is eleget tett a juniusi közgyűlés határozatának. A honvéd hadkiegészítő parancsnokság ugyanis sereg behívót küldött át legutóbb a hatósághoz, hogy kézbesítse azokat a póttartalékosoknak. A város a kézbesítést megtagadta s a behívókat visszaküldte. Erre a parancsnokság azt kérte, hogy legalább nyomozza ki és tudassa a város vele a póttartalékosok lakás címét, ám erre is tagadó válasz ment s most a katonaság maga kénytelen utána járni, hogy merre találhatók azok a póttartalékosok, akiket fegyvergyakorlatra akar behívni. Persze, Kolozsváron az összes behívókat kézbesítették már! Hiába, más törvényhatóságok mindenben megelőznek bennünket és Kolozsvár a vezető szerep helyett kénytelen beérni a hátul való kullogással. Bizony szégyelheti magát Salamon ur!

— A „Kossuth-Album.” A kitűnően szerkesztett „Kossuth Album” díszes kiállítás példányai már megérkeztek Kolozsvárra. Az előfizetők a példányokat augusztus elsejétől kezdve átvehetik Berényi Győző urnál.

— Kinevezés. Az igazságügyminiszter Kerner Lajost, Kerner Jenőnek, a színház kiváló karmeste-

rének öcscsét; a brassói királyi törvényszékhez albiróvá nevezte ki. A nagytehetségű fiatal bíró Kolozsvárt végezte egyetemi tanulmányait, mindvégig kitűnő sikerrel.

— A nagyváradi hadapródiskola Kolozson. Ma estére nagy ünnepséggel várják a kolozsiak a nagyváradi hadapródiskola növendékeit, kik közül mintegy 30-an maradnak több heti fürdőzésre a kolozsi fürdőn.

— Plósz Sándor az egyetemen. A hivatalos lap mai száma jelenti, hogy a király dr. Plósz Sándor nyugalmazott minisztert a budapesti Tudományegyetemen miniszterré, illetőleg államtitkárrá történt kinevezése előtt elfoglalt nyilvános, rendes tanári állásába visszahelyezte.

— A Csizmadia ifjuság társas-köre ma tartja táncmulatságát a Hercegovina mulatóban. A csizmadia ifjuság nyári mulatságai iránt mindenkor nagy érdeklődés nyilvánult. Remélhetőleg a mai sem marad mögötte az előzőeknek, melyre ez uton is meghívja az érdeklődő közönséget a kör elnöksége.

— Műkedvelői előadás. A kolozsvári erdészeti palota ifjusága, szépen sikerült jótékonycélú, műkedvelői előadást rendezett, nagyszámú és előkelő közönség jelenlétében. Az előadás mindvégig simán, összhangban folyt le, melynek kiemelkedő pontjai voltak: Orosz Milcsi hegedűjátéka, melyet Orosz Ancsi zongorán kísért. Előadtak egy egyfelvonásos vigjátékot, melynek főbb szereplői: Marosi Ferike, Röhrich Gizi és Marci, Orosz Mileci és Nagy Gábor egybehangzó játékkal zajos tapsot arattak. Nagy Gabi szavaltat, Várnay Andor monologját általános tetszés követte. A műkedvelői előadást Várnay Andor és Marosi Ferike sikerrel rendezték.

— Távbeszélő Kolozsvár és Bukarest között. A budapest—bukaresti távbeszélő vonal kiépítésének előmunkálai már oly előrehaladott stádiumban vannak, hogy szeptemberre a forgalom megnyitása is remélhető.

— Miniszteri köszönet Fadrusz özyvegének. Megírtuk minapi számunkban, hogy Fadrusz János özyvege, született Deréky Anna ur-asszony, elhunyt férje munkaállványát, azt a vasból készült forgatható szerkezetet, a melyen a nagy művész életének főművét, a kolozsvári Mátyás szobrot megalakította, örök emlékül a szobrászati mester iskolának ajándékozta. A vallás- és közoktatásügyi miniszter most — mint a hivatalos lap legutóbbi száma közli — Fadrusz János özyvegének köszönetét fejezi ki az adományért.

— Leugrott az emeletről. Pohl Ferencnek, a főváros IX. ker. előjárójának felesége, Miskolczy Etelka, kit hónapok óta kinos betegség gyötört, ma a Ferenc-köruton lakásuk emeleti ablakából levetette magát és meghalt.

Új cipő üzlet!

Erdélyi Fülöp Kolozsvár, cipőnagyáruháza, Wesselényi-u. 11. szám alatt

Van szerencsém a nagyördemű helybeli és vidéki közönséggel tudatni, hogy a fenti cég alatt a legnagyobb igényeknek megfelelőleg, kiváló minőségű, hazai és külföldi gyártmányu cipő áruházamat megnyitottam.

A n. é. közönség b. pártfogását kéri

ERDÉLYI FÜLÖP.

A Gárdonyi-mulató. Napról-napra nagyközönség mellett folynak le a sétatéri kioszk orfeumának előadásai. Grünau, a kiváló humoru komikus viharos nevetés és taps között adja elő kiváló számait, mellette a társulat többi tagjai is mind jól megállják helyüket.

— **Megbűntetett élelmiszer-hamisító.** Krisán Mária, papfalvai asszony reggelként bejön Kolozsvárra, s itten — a Széchenyi-téri tejsorban — kirakja apró, lólyagos fazékjait, mázos csuprait, a melyekben tejfölt, tejet szokott árulni. Krisán Mária azonban okos asszony, s hogy minél nagyobb jövedelemre tegyen szert abból a kevés tejből, a melyet két fejős tehene szolgálhat neki, alaposan meghamisította piacra vitt tejtermékeit. A jó asszony tegnap alaposan rajta vesztett üzletén. A mai piacvizsgálat alkalmával ugyanis Scheitz városi orvos gyanusnak találta fazékjai tartalmát s vizsgálat alá vonván azt, megállapította, hogy a tejföl krétopporral és vízzel van meghamisítva. A rendőrség a városi orvos jelentése alapján aztán Krisán Mária 10 korona pénzbüntetésre ítélte.

Hova menjünk

orfeum előadás után??
a Jókai kávéházba Jókai-u. 4 sz. Dus és izletes buffet. Kávéházi italai a legnagyobb igényeknek megfelelnek. A legjobb éjjeli szorakozóhely kiszolgálás a legpontosabbban. Menjünk a Jókai kávéházba! Szíves pártfogást kér Heimann Sándor tulajdonos.

x Várady Károly építési irodája. Ferencz József-ut 50 szám alatt, hól elvállal minden épület javítást, tervrajzok elkészítését valamint házak felépítését szolid árakban Várady Károly építőmester.

x Erdélyi kávé forrása a Fiumei kávébehozatali Társaság főtelepénél, Matyas király-ter 12. (Bittó Rezső mellett) a legkiválóbb fajú kávék mesés olcsó árban szerezhetők be: Vidékre 5 kgos megrendeléseket bérmentve és vámmentesen foganatosítunk, Telefon!

HERSKOVITS divatárú-cégnél.
Mátyás kir.-téren Hintz-gyógytár mellett.

Gyönyörű plisse zefírek 30 egész uj színbe 18 kr. — Uj delainek gyönyörű bourdúrral 33 és 28 kr.

SZINHÁZ — MŰVESZET.

Szombat: Kukorica Jónás.
Vasárnap d. u.: Bukow, a székelyek hóhéra. Félhelyárakkal.
Vasárnap este: János vitéz.

* **Bihari Ákos** — direktor. Kecskemét város színházának színügyi bizottsága tegnap döntött a színház pályázata ügyében. A bizottság a színházat 3 évre, egyhangu szavazattal Bihari Ákosnak, a kolozsvári Nemzeti Színház kiváló hősszerelmesének adta ki. Bihari Ákos októberben kezdi meg működését a kecskeméti színházban. Vele fog menni, főrendezőnek, Czákó Gyula, a színház rokonszenves, fiatal komikusa, aki rövid idő alatt kedvence lett a kolozsvári közönségnek.

* **Vendégszereplés.** A jövő hét három estéjén a vidéki színhadok

egyik jeles énekesnője, Kornai Margit, a ki jelenleg a szatmári színház dédelgetett primadonnája, fog föllépni vendégként. — A vendégszereplés napjait és a darabokat holnap fogja közzétenni az igazgatóság.

* **Kukorica Jónás.** A „János vitéz“ parodiája szombaton este kerül színre legközelebb, az eddigi szereposztásban.

* **Bukow, a székelyek hóhéra.** Vasárnap délután fél helyárak mellett kerül színre ez a hazafias látványos színmű, melynek multkori felújítását „sufolt ház nézte végig.

* **János vitéz, harmincötödészor.** A Kacsóh—Bakonyi féle népszerű magyar daljáték vasárnap este harmincötödészor kerül színre a kolozsvári színhadon. A címszerepet Rubos Árpád fogja játszani.

* **Két árva** — zónaelőadásban. A francia romantikus színművek egyik leghíresebbjének, a „Két árva“-nak felújítására készül most a színház drámai személyzete. A darab hétfőn kerül színre, még pedig zónaelőadásban, a mikor is az összes jegyek félárak mellett válthatók meg.

TÁVIRATOK.

Bánffy és Andrassy.

Budapest, július 28. (Saj. tud.)
A hatvanhetes pártok fuziója közeledik a megvalósuláshoz. Tagjai a Bánffy-párt, a disszidens csoport és a szabadelvűpárt azon tagjai lennének, kik még eddig nem exponálták magukat. A fuzió létrehozása érdekében Bánffy csütörtökön, augusztus 3-án meglátogatja Andrassyt tóke-terebesi birtokán. A látogatás elhalasztásának oka egyfelől Szemere Attila halála volt, másfelől Bánffy megjelenik az ó-budai és dési újpárti gyűléseken. Ezen a gyűléseken nyilatkozni fog Bánffy erről a kérdéstről is és megjelöli a feltételeket, melyek alapján a fuziót létrehozhatónak tartja. A függetlenségi pártot a hatvanhetesek fuziója nem érintené. A koalíció fentartását a válság megoldásáig az egyesülendő hatvanhetesek szükségesnek tartják.

A nemzeti ellentállás.

Budapest, jul. 28. (Saj. tud.)
Szabolcs megye ellentállásának intézőbizottsága utasította Szikszay Pál alispánt, hogy intézzen kérdést a honvédelmi miniszterhez, vajjon a behívott

tartalékosok a fegyvergyakorlat után szabadságoltatnak-e vagy nem. A mennyiben a honvédelmi miniszter a kérdésre nem felelne, utasítja a bizottság az alispánt, hogy a behívók kézbesítését tartsa függőben. Kassa város törvényhatósági bizottsága Stecker Károly indítványára a Münster Tivadar polgármester és Péchy Zsigmond főispán ellenző hozzászólása után elhatározta, hogy az önkéntes adókat és ujoncokat sem fogadja el.

Pitreich a királynál.

Pitreich és Bihar tanácskoznak.

Budapest, jul. 28. (Saj. tud.)
Pitreich báró, közös hadügyminiszter ma reggel Ischlbe utazott. A király másfél órai kihallgatáson fogadta Pitreichot, mely után a hadügyminiszter visszautazott Bécsbe. Este Bihar Ferenc honvédelmi miniszterrel tanácskozott Pitreich. **A tanácskozások a hadsereg békelétszámának és a magyar politikai helyzetnek kérdései körül forogtak.**

Tisza István gróf — külügyminiszter.

Budapest, július 28. (Saj. tud.)
Jól értesült udvari körökben az a hír van elterjedve, hogy a király Góluhovszky Agenor gróf külügyminiszter felmenti állásától s helyébe Tisza István gróftól nevezi ki külügyminiszternek.

A miniszterelnök Karlsbadban.

Budapest, július 28. (Saj. tud.)
A félhivatalos Bud. Tud. jelenti, hogy báró Fejérváry Géza miniszterelnök három heti kurára Karlsbadba utazik.

Nagy tüzvész Ujpesten.

Budapest, jul. 28. (Saj. tud.)
A Wolfner Tivadar-féle börgyár, mely egyike az ország legnagyobb iparvállalatának, ma délután kigyuladt és teljesen leégett. A kincstár részére rendelt nagymennyiségű készáru is a tűz martaléka lett. **A kár meghaladja a fél millió koronát, mi azonban a biztosítás révén csaknem teljesen megtérül.** A tűz keletkezésének oka ezideig nem ismeretes.

REGÉNY.

A házivatar.

Irta: Szalagub (Solohub) gróf.

— Óh persze! — hiszen mondta, hogy ő vőfély lesz a bátyja lakodalmán, tehát nem nős... Tudja folytatá halk, bánatos hangon: — majd ha nős lesz, szeresse a feleségét...

— De miért mondja ezt?

— Csak úgy!... az isten tudja néha milyen furcsa gondolatai vannak az embernek... mindegy... szeresse a feleségét.

— De hát lehet-e ilyesmit előre feltenni magunkban?... Nos, ha például nős volnék, s egyszerre találkoznám önnel...

— Akkor?

— Akkor a feleségemet nem szeretném, s ezért, bármibe kerüljön is... de ez meghaladja az erőmet; én talán ostobának, merésznek, arcátlannak fog tartani... de én szeretem önt az örülésig.

Szemei szikráz'ak, a hangja reszketett... Csakugyan azt mondta, a mil érzett. Az asszonyka gyengéd szemrehányással nézett reá s megrázta a fejét.

— Nem szégyenli magát? — mondá halkán és elfödte az arcát a kezeivel.

— Nem! — válaszolá a tiszt mindjobbán nekihevülve; — nem szégyenlem, de jól érzem magamat. Kimondtam, a mi a szívemen fektűt. Őa maga is érzi, hogy igazat mondtam. En felfedtem az ön életét, s így ne tegyen szemrehányásokat a sorsnak... Tudja meg, hogy volt egy ember, a ki lényének összes erejével szerette önt hátsógondolat nélkül és reménytelenül. De nem is lehetnek reményei... Nemsokára elválnak. Milyen kár, hogy ismeretségünk csak egy percig tartott, de egy perc — az is valami. En szeretem önt úgy, a hogy nem is gondoltam, hogy szeretni tudok. Lehet, hogy holnap ez elmúlik, de most igazán szeretem önt. Őaben látom meglepetésülni fiatalokom legszebb ábrándjait. Mindig ilyen nővel reméltem hogy találkozom, miat ön. A sors nem engedte, hogy együtt legyünk, de hadd éljen bennünk az a tudat, hogy mikor véletlenül összefutunk, megértettük, megbecsültük egymást, s így legalább megmarad az emlékezet — önnek, unalmas kis falujában, nekem — unalmas világi életemben.

(Folyt. köv.)

Kiadja:

A „Kolozsvári Friss Ujság“ hirlapkiadó vállalat.

NYILTÉR.

Kiadó lakás.

Október elsejére **három utcai szoba** (ezek közül egyik külön bejárattal, kiadható), újonnan berendezett **fürdőszobával, konyha, kamara, pince, padlás** stb. és ügyezett **zárt folyosóval** a kis Szamos mellett, nyári fürdőkabinhasználattal, a felső leányiskola szomszédságában, utcai járda aszfaltozva van, három éves új épület. Értekezni lehet Weress László fűszerkereskedésében, Monostori-ut 35. sz.

Uj vasbutor-gyár és bádigos munkák vállalata

Kolozsvár, Unió-utca 21 sz.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. figyelmét felhívni fenti gyártelepem és vállalatomra.

Elvállalok mindennemű vasbutor és bádigos-munkákat, ugyszintén javításokat.

Állandóan raktáron tartok vasbutort és szállítok viszonteladásra.

Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan intézek.

Árjegyzéket és költségvetést ingyen küldök.

Tisztelettel

Mihajlovits Gy. Lajos

356. szám.
1905. végrh.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közbírá teszi, hogy a kolozsvári kir. törvényszéknek 1905. évi V. 7330 polg. sz. végzése következtében dr. Morász Béla kolozsvári ügyvéd által képviselt Halász Jenő gyógyszerész kolozsvári lakos javára Vogel Mór bonchidai lakos kereskedő ellen 1120 kor. s jár. erejéig 1905. évi június hó 17-én fogatosított ki-elégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1314 korona 19 fill.-re becsült következő ingóságok, u. m.: szoba-butorok, vászonneműek, gyertyatartók, lámpa, óra, párnák, álványok, puldok, különféle árucikkek, asztalok, padok, sörök, borok, petroleum, különféle édesített italok, ásványvizek, üres hordók stb. nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a kolozsvár vid. kir. járásbíróság 1905. év V. 562/3. sz. végzése folytán 1120 kor. tőkekövetelés, ennek 1905. évi febr. hó 26. napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 153 koronában bíróság már megállapított költségek erejéig Bonchidán Vogel Mór végrehajtást szenvedő lakásán leendő eszközzésre 1905. évi augusztus hó 4-ik napjának délelőtti 10 óra határidőtől kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivátnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §§-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőknek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kolozsvárt, 1905. július hó 23-án.

D. psched Ignác
kir. bir. végrehajtó.

Rónai - Mulató

(Biazini szálloda)

Kolozsvár legelső varieté színháza

Gerő József, Rónai János,
művezető. tulajdonos.

Ma és mindennap a következő attrakciók vendégszínháza:

Hermanas de Castilla
harangzeneművésznők.

Les Sadinettes

francia paraszt hármás.

Las Majas del Puerto de Santa Maria
eredeti spanyol táncosnők.

Williams

a nyújtó tornászok királya.

Karabin Józsi

átváltó ének- és táncművész.

Felice Dorén magy. dalénekesnő.

Sárkány-család

kacagató bohózat.

A fehér Othello

bohózat

Belépti-díj 1 korona.

Kezdete 8 órakor. Pontos kiszolgálás.

Folyó hó 28-án

ROLAND jutalomjátéka.

.....

Végladás.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy a 28 év óta fennálló rövid-áru kész és kezdett munka-üzlettemmel felhagyok, a miért is **hatóságilag engedélyezett**

végladást

rendezek az összes berendezés és 1 Wertheim-hármas vaskassa eladó.

Csiky Mihály.

Végladás.

Kerékpár és varrógép

(Vashid mellett.) nagy raktár. (Babos-palota.)

Az összes bel- és külföldi kerékpárok kaphatók raktáron részletfizetésre is.

Mechanikai javító-műhely.

Elvállalunk emalírozást, nickelozást, irógép-javítást és új kerékpárok méret szerinti készítését. Varrógépeinkért 10 évi jótállást vállalunk.

Ügynökök kerestetnek!

FINKLER és TÁRSA, Kolozsvár.

Üzletelhagyás miatt hatóságilag engedélyezett, még csak rövid ideig tartó

végladás

a Császár Dávid üzletében (Mátyás király-tér 23.)

Nyári áruk, valamint őszi és téli kelmék; barchetek, vásznak, batisztok, paplanok, esernyők és még sok más árucikkek poton áron kiárultatnak.

Berendezés, felszerelés és a portálé jutányos áron szintén eladó.

Felkéretnek azon t. vevők és megrendelők, kiknek az üzletben bárminemű tartozásuk van, hogy azt még e hó folyamán kifizetni vagy rendezni sziveskedjenek.

Tisztelettel CSÁSZÁR DÁVID.

Naponta friss kefir tej

kapható

Burger Frigyes drügeriajában — Kolozsvárt Mátyás király-tér.

Eladó kertek

a Majális-utca és Kert-utca házsongárdi folytatásában tetszés szerinti kiterjedéssel 2-4 koronáért méterenként. (A városi szabályrendelet villatelekhez 800 métert kíván.) Értekezhetni Majális utca 24. sz.

Wesselényi Elite mulató.

Kolozsvárt, Wesselényi M.-u. 17.

Grand Concert Variete.

Lengyel József, Kisséri Kiss Nándor,
műv.-igazgató. rendező.
Fekete A. Manás József,
karnagy. tulajdonos.

Műsor:

1. rész. 1-3. Zene-nyitány. Zongorán előadja: Fekete A. karnagy.
4. Jeney Anna, fiatal chansonette.
5. Bodrog Laci, grotesk-komikus.
6. Apáti Dusi, chansonette. 7. Komáromi Vilmos, dalkomikus. 8. Németh Feri, chansonette. 9. Szilágyi Elemér, nőimitátor. 10. Bohózat 10 perc szünet. Zene.

II. rész. 11. Körössi Zsófi, népdal énekesnő. 12. Dóri Gizi, chansonette. 13. Kacér Erzszi, jelmez-subrette. 14. Kisséri Kiss Nándor, jellem-alakító és humorista. 15. Szécs Etus, jelmezsubrette. 16. Műsoron kívül szám. 17. Pusztay-nővérek, nemzetközi ének- és tánc kettős. 18. Toisset, zenebohóc és hangszer művész. 10. Műsoron kívül szám. 20. Bohózat, Az esetleges műsor-változás fönn-tartva.

Műsor ára 20 fillér.

Tarka-Szinpad Sétatéri kioszk

Kolozsvár egyedüli családi mulatója

Ma és a következő napokon

fényes Disz-Előadás

Uj tagok! Uj tagok!

Fred Wonderwill

a világ legjobb és legkomikusabb állat-és madárhang utánzója.

The Larisons Bartakoff
akrobatikus tánc- orosz ének és tánc
művészek. kettős.

Satanella nővérek

átváltó ének és táncművésznők.

Háber Ede Charles Lomny
szájharmonika műv. mészító.

Palugyai, Zala, Ormai, Barna
énekesnők.

Charless és Dei

tréfás parodisták.

Grünau, Berényi, Rétney
komikusok.

Naponta változó bohózat.

Szigoruan családias műsor.

Szabad bemenet. Fentartott helyek.

Számos látogatásért esd

Grünau Poldi Gárdonyi Imre
művezető igazgató. Kioszk bérlője.

Tessék ügyelni a címre

Herscheles bőröndkészítő

Wesselényi Miklósi-utca 24. sz. (főposta mellett)

Nagy készlet, raktáron saját készítményű legjobb minőségű és legolcsóbb áru bőröndökből Rendelések a legjutányosabban és legpontosabban eszközöltetnek.